

De Tweede Kamer
Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
t.a.v. drs. M.I. Hamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag, 19 mei 2021

Betreft: samen aan de slag voor een integraal Mobiliteitsakkoord

Geachte mevrouw Hamer,

Tijdens deze ongekende crisis ervaren miljoenen Nederlanders elke dag hoe het is om vast te zitten en zich slechts beperkt te kunnen verplaatsen. We snakken naar bewegingsvrijheid. De vrijheid om weer op weg te kunnen naar vrienden, familie, werk, school, sport en recreatie. Deze bewegingsvrijheid is onmisbaar voor een gezonde samenleving en brede welvaart.

Tegelijkertijd heeft de coronacrisis ons geleerd dat er zaken anders kunnen die al langer anders moesten. Deels thuis werken en leren, maar ook het spreiden van reis- en werktijden, kan definitief een einde maken aan de hyperspits als we daar met werkgevers, onderwijsinstellingen en overheden echt werk van maken. Als Mobiliteitsalliantie maken we ons daar dan ook hard voor. Daar is breed draagvlak voor: zowel bij politieke partijen van links tot rechts, als bij organisaties als de SER en VNO-NCW.

Daarnaast zijn er ontwikkelingen die zich niets van de coronacrisis aantrekken. Denk aan de woningbouwopgave (1 miljoen woningen erbij tot 2030), bevolkingsgroei (ruim 1,6 miljoen inwoners extra tot 2040), de klimaatopgave (55% minder uitstoot in 2030), de noodzaak om stappen te zetten in de circulaire economie en het bieden van kansen voor iedereen om maatschappelijk en economisch mee te doen. Ook het versterken van ons verdienvermogen en vestigingsklimaat zijn van belang. Zonder goede mobiliteit loopt het hierbij letterlijk en figuurlijk vast. Mobiliteit is een onmisbaar deel van de oplossing.

Om Nederlanders meer bewegingsvrijheid en keuzemogelijkheden te bieden om zich te verplaatsen, moeten vervoerstromen beter gespreid en gekoppeld worden. Daarnaast is een kwaliteits- en capaciteitssprong van de infrastructuur nodig, die ook het goederentransport ten goede komt. Het structurele budgettekort voor onderhoud en renovatie (meer dan een miljard euro per jaar na 2023) dient bovendien met prioriteit te worden aangepakt. Tot slot is er voldoende stikstofruimte nodig om deze plannen uit te voeren en de woningbouwopgave te realiseren.

7 PUNTEN OM DE SAMENLEVING OPTIMAAL TE DIENEN MET MOBILITEIT

Als Mobiliteitsalliantie lanceerden wij in 2019 ons Deltaplan Mobiliteit. Daarin staan plannen om met slimmere mobiliteit bij te dragen aan de genoemde opgaven. Dit plan heeft inmiddels brede bekendheid en vele ingrediënten ervan zijn terug te lezen in de verkiezingsprogramma's en in plannen van andere maatschappelijke partners. Uit onze analyse van de impact van corona hebben we voorts geleerd dat we de tijdelijke positieve bijeffecten van de coronacrisis moeten bestendigen.

Eerder dit jaar hebben wij onze ideale passage voor het Regeerakkoord gepresenteerd met daarin 7 concrete punten van aandacht voor de hervorming van ons mobiliteitssysteem. Deze conceptpassage willen wij u graag meegeven bij de onderhandelingen over een nieuw Regeerakkoord. Wij zijn ervan overtuigd dat de oplossingen in de mobiliteitssector bijdragen aan de andere grote opgaven waar we met elkaar voor staan. Daarom pleiten wij voor:

- 1 FLEXIBELERE WERK-, SCHOOL- EN REISTIJDEN** door afspraken te bestendigen met overheden, werkgevers, werknemers en onderwijs.
- 2 EEN SCHAALSPRONG OV EN FIETS** voor betere verbindingen in grootstedelijk gebied, in de regio's, tussen landsdelen en naar het buitenland.
- 3 EEN ROBUUST EN DUURZAAM WEGENNET** doordat knelpunten worden aangepakt en de uitrol van laadinfrastructuur voor zero emissie, ook voor zware voertuigen, wordt versneld.

4 DE KOMST EN VERBETERING VAN MULTIMODALE HUBS om snel switchen van vervoerwijzen te versimpelen: in en aan de randen van steden, in de regio's, als schakel tussen landsdelen en tussen Nederland en de wereld. Ook data-uitwisseling is nodig om switchen mogelijk te maken. In het goederenvervoer kan het gebruik van verplaatsingsgegevens uit de vrachtwagenheffing vervoerders ondersteunen om hubs in hun vervoersprocessen optimaal te benutten.

5 VERKEERSVEILIGHEID ALS NATIONALE PRIORITEIT: we zetten alles op alles om de plannen van de Verkeersveiligheidscoalitie uit te voeren en het doel van 0 verkeersdoden in 2050 daadwerkelijk te halen.

6 ONOMKEERBARE STAPPEN NAAR EEN EERLIJK SYSTEEM VAN BETALEN NAAR GEBRUIK in een vlakke variant met differentiatie op basis van milieukeurmerken. Mobiel erfgoed is uitgezonderd vanwege het beperkte aantal, voornamelijk recreatieve, kilometers.

7 MOBILITY AS A SERVICE (MAAS) bevorderen zodat mensen straks hun reis eenvoudig digitaal kunnen plannen, boeken en betalen en vervoermiddelen makkelijker combineren.

Voor de volledige versie van dit plan verwijzen we u naar de bijlage.

3 MILJARD EURO PER JAAR ERBIJ

Los van de achterstanden in beheer en onderhoud en de noodzaak om meer stikstofruimte te creëren is er tot 2040 per jaar 3 miljard euro extra nodig voor het mobiliteitssysteem van de toekomst. Dit is een investering in de toekomst van de bereikbaarheid van Nederland, ook met het oog op het effectief ontsluiten van de genoemde nieuwe woningen. Het is bovendien een investering in het behalen van de klimaatdoelstellingen, veiligheid, de economie en maatschappelijke participatie.

De verwachtingen van de planbureaus en het KiM zijn dat we binnen vijf jaar, mede door economisch herstel en bevolkingsgroei, de vraag naar mobiliteit van pre-corona weer overtreffen. We liepen toen tegen alle grenzen van het systeem aan met dagelijkse filerecords en overvolle fietspaden, OV en stations. Met een intensivering van 3 miljard euro per jaar bieden we deze uitdagingen het hoofd en keren we wat betreft bereikbaarheidsuitgaven als percentage van het BBP terug naar het niveau van tien jaar geleden. Gezien de lange doorlooptijden bij de aanleg van infrastructuur is het zaak om nu investeringsbeslissingen te nemen. Corona mag geen reden zijn om daarvan af te zien.

SAMEN AAN DE SLAG MET EEN INTEGRAAL MOBILITEITSAKKOORD

De samenwerking tussen meer dan 25 zeer uiteenlopende partijen uit de mobiliteitssector is wereldwijd uniek. We staan klaar om samen met u en de formerende partijen het voortouw te nemen en Nederland een internationaal voorbeeld te maken in slim en integraal mobiliteitsbeleid. Vervolgens werken we in de eerste 100 dagen van het nieuwe kabinet samen met de nieuwe regeringsploeg en maatschappelijke partners een breed gedragen Mobiliteitsakkoord uit waarmee we de komende decennia voort kunnen. Daarin borgen we ook dat mobiliteit meer dan voorheen onderdeel wordt van de bredere beleidsagenda.

We gaan graag met u aan de slag om Nederland in beweging te zetten.

Met vriendelijke groet,

De Mobiliteitsalliantie

Dr. Steven van Eijck, voorzitter

Drs. Marjan Rintel, vicevoorzitter

